

«Dalmatinski potrošač» Split
Split, Iločka 6
MB 1636600
Split, 11. siječnja 2008.godine

Telefon: 021 503 364
Tel/fax: 021 503 365
E-pošta: info@potrosac-split.org
www.potrosac-split.org
Žiro račun: 2330003-1100145085

Poštovani,
ovim se uključujemo u raspravu na temu: „Novi standardi u savjetovanju države i civilnog društva“.

Prije definiranja stavova na temu, dozvolite nam iznošenje dio iskustva u odnosima vlasti i organizacija civilnog društva u domeni zaštite potrošača.

Udruge za zaštitu potrošača ostvarile su zakonsku pretpostavku savjetovanja države i civilnog društva u domeni zaštite potrošača, sukladno Zakonu o zaštiti potrošača i Zakona o zaštiti pacijenata. Međutim, iako je na određen način ostvareno, istina deklarativno, pravo participacije u odlučivanju o pravima i obvezama potrošača građani pa ni organizirani potrošači nisu ostvarili u sudioničkoj demokraciji jer ni na koji način ne sudjeluju u fazi izrade prednacrtu zakona i općih akata koja izrađuju ministarstva, regulatorne agencije, jedinice lokalne i regionalne samouprave.

Nekoliko primjera odnosa vlasti i organiziranih potrošača:

- Vijeće za zaštitu potrošača, savjetodavno tijelo ministru gospodarstva u u čijem radu sudjeluju članovi udruga za zaštitu potrošača (UZP) prihvatilo je zaključak da je Vlada RH donijela odluku o povećanju cijena struje bez zatraženog mišljenja organiziranih potrošača. Potom, zatraženo je od Mingorp, HERA i predstavnika UZP da predlože prijedlog za Vladu RH u smislu smanjenja utjecaja povećanja cijene struje za kategoriju građanstvo. Sastanak u prostorijama Mingorp održan, dogovoren tekst prijedloga, bez rezultata. Mingorp nije ni podnio prijedlog Vladi RH. Zadovoljno su „trljali ruke“, odradili sastanak znajući da ništa i neće poduzeti.
- Elaborat o zaštiti potrošača komunalnih djelatnosti jasno je utvrdio opravdanost potrebe izmjena i dopuna Zakona o komunalnom gospodarstvu u dijelu tarifiranja usluga i mjerenja potrošnje kom. usluga. Vijeće je zatražilo mišljenje nadležnog ministarstva a, jasno, birokratsko državno tijelo utvrdilo neopravdanost mogućih izmjena i dopuna. Može li jedno ministarstvo bagatelizirati zaključak Vijeća za ZP ?
- Vijeće je raspravljalo o zloupotrebama u oblasti telekomunikacija, posebice štete, bez volje potrošača, od strane „dialera“. Inicijativa prosljeđena nadležnoj agenciji no bez rezultata. Šteta za više stotina građana, pojedinačno od tisuću i više desetaka tisuća kuna. HAT i dalje je u funkciji zaštite interesa HT a nasuprot interesa potrošača.
- Vijeće je prihvatilo našu inicijativu izmjena i dopuna Zakona o zaštiti potrošača u dijelu zaštite potrošača od kojih trgovac uvjetuje isporuku proizvoda plaćanjem unaprijed. Naime, kupac ničim nije zaštićen ako izvrši avansno plaćanje (stan, na pr.) u uvjetima kada trgovac ne izvrši isporuku. Inicijativa nije prihvaćena zahvaljujući utjecaju gospodarskog, a posebno građevinskog lobija, kada su u pitanju proizvodnja stanova za tržište.

Članice Saveza udruga za zaštitu potrošača Hrvatske:

Hrvatska udruga za zaštitu potrošača HUZP – Zagreb, Hrvatska udruga za zaštitu potrošača HUZP – Slavonski Brod, «Dalmatinski potrošač» Split, «Dubrovački potrošač» Dubrovnik, «Klub potrošača» Vodice, «Potrošački centar» Rijeka, «Šibenski potrošač» Šibenik, Udruga za zaštitu potrošača Grada Samobora, Udruga za zaštitu potrošača komunalne djelatnosti – Solin i «Zadarski potrošač» Zadar

- Vlada RH uredno zaprima sve zahtjeve organiziranih potrošača, uljudno dostavlja informaciju da je zahtjev prosljeđen nadležnom ministarstvu i tu je kraj. Nastupa šutnja administracije.
- Vlada RH ne prihvaća inicijativu za izmjenu i dopunu Tarifnog sustava za isporuku elektro energije, akta koji donosi Vlada RH neovisno što smo utvrdili da je odredba spomenutog provedbenog propisa suprotna odredbi Zakona o zaštiti potrošača i Zakona o obveznim odnosima. Jasno, Vlada RH, na ovaj način legalizira protupravno stečenu dobit HEP-a, na štetu potrošača - u posljednjih 4 godine potrošači- kategorija građanstvo je oštećeno za više od dvije milijarde kuna.

Nadalje, sudjelovanje potrošača u savjetodavnim tijelima jedinica lokalne i regionalne samouprave, regulatornim agencijama (HERA, HAT...) sve je više nego osigurano partnerstvo. Potrošači su u tim savjetodavnim tijelima bez utjecaja.

Tako se Vijeće korisnika telekomunikacijskih usluga stvaralo nekoliko godina a osnovano je nakon promjene Zakona o telekomunikacijama. Uloga Vijeća korisnika svedena je na savjetovanje matične Agencije.

Polazeći od navedenih iskustava ali i potrebe uspostavljanja sudioničke demokracije zalažemo se za:

1. Zakonsko uređenje savjetovanja države sa org. civilnog društva kroz:
 - obvezu nositelja izrade zakona ili provedbenog akta da u fazi izrade razmotri stav ili izdvojeno mišljenje org.civilnog društva na dostavljeni prijedlog
 - sankcije za povredu obveze provođenja zakonske procedure
 Zakonom valja predvidjeti obvezu savjetovanja u fazi izrade prednacrt propisa tijela koje ga donosi (Hrvatski sabor, Vlada RH, ministarstva, regulatorne agencije, županije, općine i gradovi).
2. Zainteresirani smo za aktivno sudjelovanje u radu svih tijela (nacionalna i lokalna razina) koja donose odluke (zakone ili provedbene akte) kojima se određuje prava i obveza potrošača.
3. Rokovi za dostavu poziva ili informacije putem e-pošte – prednacrt i ostali materijali uz prednacrt na web.stranici nositelja izrade prednacrt akta, najmanje 30 dana prije razmatranja prednacrt.
4. Osigurati potpuno funkcioniranje i javno, propisano i periodično izvješćivanje o radu svih regulatornih agencija i institucija sustava sa naglašenom odgovornosti i sankcijama za sve odgovorne osobe
5. Osmisliti i uvesti kontrolne mehanizme i mehanizme zaštite koji onemogućavaju paralelno djelovanje ili devijacije sustava, a afirmiraju suradnju i jednakopravnost svih sudionika u procesima odlučivanja

Uz štovanje,

Predsjednik:
Željko Kružičević, dipl.oec.

Članice Saveza udruga za zaštitu potrošača Hrvatske:

Hrvatska udruga za zaštitu potrošača HUZP – Zagreb, Hrvatska udruga za zaštitu potrošača HUZP – Slavonski Brod, «Dalmatinski potrošač» Split, «Dubrovački potrošač» Dubrovnik, «Klub potrošača» Vodice, «Potrošački centar» Rijeka, «Šibenski potrošač» Šibenik, Udruga za zaštitu potrošača Grada Samobora, Udruga za zaštitu potrošača komunalne djelatnosti – Solin i «Zadarski potrošač» Zadar